

Mi lesz a menedékesekkel?

Sok külföldi tartózkodik Magyarországon különféle jogcimen. A turistától a bevándorlási engedéllyel rendelkezőkig, legalább öt kategóriát lehet megkülönböztetni. Közülük az egyik a menedékes. Ez a csaknem újnak számító kategória csak 1991-től, a balkáni konfliktus kezdetétől ismert. Most azonban, egy tavaly novemberben hozott kormányrendelet értelmében – megszűnik.

A közelmúltban a szegedi Kisebbségi Székházban tartott fórumon a Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal és a Menekültügyi és Migrációs Hivatal képviselője ismertette a kormány határozata által előállt helyzetet és azt az igyekezetet, amely az illetékesek részéről megnyilvánul az összetett probléma megoldásában. Térésünkben – Bács-Kiskun és Csongrád megyében – ugyanis mintegy 500 menedékes tartózkodik.

Az említett rendelet egyébként a Magyarországon ideiglenes menedéket élvező bosznia-hercegovinai állampolgárok tartózkodási engedélyét 1999. június 30-áig meghosszabbította, míg a horvát és a jugoszláv állampolgárokat 1998. november 30-ával bezárólag megszüntette. A probléma azért súlyos, mert a jugoszláv állampolgárok esetében szinte kizárólag vajdasági magyarokról van szó, akik annak idején a délszláv háborútól való félelmükben menekültek hazánkba. Itt menedékes státuszt kaptak, rendszeres minimális ellátásban és támogatásban részesültek, most azonban választást elé kerültek: vagy kérelmezik a Magyarországra való bevándorlást, vagy elhagyják az országot. Információink szerint

a legtöbben (80 százalék) az első utat választják. Hogy a többiekkel mi lesz? Talány. Tudniillik sokuknak már nincs érvényes (jugoszláv) útiokmánya sem, így tulajdonképpen jogtalanul tartózkodnak az országban. Az illetékesek azonban a segítségükre sietnek: különféle procedurális könnyítésekkel és illetékfizetési engedményekkel, sokszor a méltányosság alkalmazásával igyekeznek ezeknek az embereknek a magyarországi tartózkodását felülvizsgálni és szabályozni. Ez mindenekelőtt a Közigazgatási Hivatalra vonatkozik, amelyhez az érintettek bevándorlási kérelemmel fordulnak. Sokkal nehezebb a helyzet a baranyai régióban, amelyben mintegy 800 menedékes horvát állampolgár tartózkodik. Közöttük sok az olyan vegyes házasságban élő család, amelynek a visszatérése felettébb nehéz. Tudniillik a horvát hatóságok a horvát nemzetiségűeknek minden további nélkül megadják az állampolgárságot, a szerbeknek – dacára annak, hogy házastársról van szó – ez jóval körülményesebb, vagy esetenként lehetetlen. A békéscsabai befogadó állomáson többnyire albán, valamint az ázsiai és afrikai országokból érkező menekültek tartózkodnak. Közöttük van 23 jugoszláv (délnyugati magyar) állampolgár is. Értesülésünk szerint ők nem a bevándorlási kérelmet választották, hanem menekült státuszt szeretnének kapni. Ez alapvetően megváltoztatná helyzetüket, hosszabb tartózkodást és ellátást jelentene. De nem véglegeset.

A balkáni kataklizma – ennyi év után – még mindig érezteti hatását. Tudniillik a menedékesek ügye, bárhogyan zárul le, megnyugtató módon talán soha sem rendeződik.

K. F.

Új műsor az MTV 1-en

Munkatársunktól

Mától, szombattól új műsorral jelentkezik az MTV 1. A hagyomány- és értékörzessel foglalkozó Aranyfűst magazin 6.15-kor kezdődik. A mai adásban szó lesz a végeszélybe került pécsi ókeresztény sírkamráról, a kitelepített németek és elűzött drávaszögi magyarok

kálváriájáról. *Hámori József* kulturális minisztertől megtudhatjuk milyen taktikát követ a minisztérium az egykori Szovjetunióba hurcolt magyar műkincsek visszaszerzése érdekében. A nézők megismerkedhetnek a legnagyobb burgenlandi magyar várral, a hőlégballonos vaddisznó-vadászattal.

Sebb napokat is látott a szegedi Eszperantó utcában található szakszervezeti székház. Az 1970-ben átadott épületet valaha teljesen belakták az érdekképviselő alkalmazottai. A rendszerváltás után azonban szinte kihalt a hatalmas épület. A tulajdonos, az MSZOSZ sokáig kísérletezett, hogy a megüresedett helyiségeket bérbé adja. Lakók azonban csupán módjával akadtak, s a bérleti díj is csak csordogált. Nem maradt más megoldás: újra kellett verni az épületet. Ám menet közben kiderült, ez nem is olyan egyszerű.

Minden különösebb hírvetés nélkül végül mégiscsak gazdát cserélt az épület. Ezt a hírt erősíti az is, hogy az új tulajdonos most tetővel fedi be az épületet, amelyben több bérleti is lakik. Az épület két szintjét egy esztendőre bérlő a Démász Rt., s néhány kisebb kft., bt. is ide tette át székhelyét. Az új tulajdonosról először Szegeden szinte senki sem tudta, kicsoda. Érdeklődésünkre rendre az volt a válasz,

Nyílt nap a torony alatt

Új terv a városrendezésről



Novák István városi főépítész (balra) mellett a tervkészítők: Molnár Attila és Takács Máté. (Fotó: Schmidt Andrea)

Szeged új rendezési terve szerint akár 25 százalékkal is bővülhet a város belterülete. A városi közgyűlés jövőhagyására váró tervet tegnap mutatta be a képviselőknél és az érdeklődő szegedieknek Novák István városi főépítész. A program 15-20 évre határozza meg Szeged fejlődési irányait.

Tegnap délelőtt nyílt napot tartottak a szegedi városházán. A közgyűlési teremben összegyűlt képviselők és a város polgárai előtt bemutatták a Szeged fejlődését másfél-két évtizedre meghatározó, új rendezési tervet. A polgármesteri hivatal nemrégiben megválasztott jegyzője, dr. Mezei Róbert bevezetőjében elmondta: a fórum célja az, hogy a közgyűlés döntése előtt a szegediek még egyszer véleményüket mondhassanak a város rendezési tervéről.

A nyílt napon bárki beülhetett a városháza közgyűlési termének padsoraiba. A civil érdeklődőkön kívül a szegedi képviselők mintegy fele tisztelte meg jelenlétével a rendezési terv bemutatását.

Novák István főépítész Szeged adottságairól tartott diavetítéssel szemléltetett előadást. Elmondta, hogy az utolsó rendezési tervet 1980-ban hagyták jóvá – az azóta bekövetkezett változások nyilvánvalóvá tették, hogy eljött az ideje a terv újrafelállításának. Előszörként az 1993-ban elfogadott városfejlesztési koncepció alapján összeállított programterv készült el, amelyet az időközben érvénybe lépett új építési törvény szellemében dolgoztak át.

A tervet a feladattal megbízott munkacsoportok vezetői: Molnár Attila (VÁTI) és Takács Máté (Délterv Kft.) mutatták be. Molnár Attila emlékeztetett arra, hogy a településrendezés

fontosságát már az ókorban és középkorban is fölismerék. Rendezési terv azért szükséges, hogy az adott település lakói komfortos, egészséges, esztétikus és biztonságos környezetben élhessenek.

Szeged új általános rendezési terve két részből áll. Az egyik a település szerkezetét meghatározó anyag, amely 10-15 évre szóló cselekvési program. A másik a szabályozási rész, amely a városi közigazgatási terület ingatlanjainak hasznosítási lehetőségeit részletezi.

Az új ÁRT-be az 1994-es riói természetvédelmi konferencia elveit is belefoglalták: a „fenntartható fejlődés” szellemében határozták meg a városszerkezet változásának irányát. A tervkészítést egyéves vizsgálódás előzte meg: földterképezték Szeged értékeit, s összegyűjtötték a megoldásra váró problémákat. A program összeállításakor alapvető kérdésekre kerestek választ: mekkora

legyen a város, merre terjeszkedjen tovább, tovább épüljön-e a jelenlegi, gyűrűs-sugaras utcarendszer?

A városrendezők szerint Szeged lélekszáma mintegy 200 ezerre nőhet az elkövetkező másfél-két évtizedben. Új iparterületként a teherkötő környéke jöhet számításba. A gyűrűs-sugaras rendszer természetesen megmarad, ám a terjeszkedés a hálós utcarendszer megjelenését is magával hozza.

Szó esett az új belterületek kijelöléséről is. Takács Máté elmondta, hogy a rendezési terv szerint akár 25 százalékkal is bővülhet a városi belterület. A jelenlegi, közel 4800 hektárnyi belterület mellé még 1200 hektár kerülne, főként a mai kiskertek bevonásával. Az új belterületek kijelölése azonban sok pénzbe kerülne a városnak. A rendezési tervről várhatóan februárban tárgyal a szegedi közgyűlés.

Ny. P.



sorokban

Felvételi hírek

Munkatársunktól

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola és az Eötvös József Gimnázium közös hat osztályos gimnáziumi képzése iránt érdeklődő tanulók számára tartanak bemutató foglalkozást számítástechnikából január 13-án 15 órától az általános iskola, január 20-án 15 órától pedig a gimnázium épületében. Az osztályba március 1-jéig lehet jelentkezni.

Ugyancsak hat évfolyamos képzéssel kapcsolatban rendez nyílt napot január 11-én 15 órától a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium.

A Deák Ferenc Gimnázium négy- és hat évfolyamos angol két tannyelvű osztályaiba hirdet felvételt. A négyosztályos képzésre jelentkezők írásban február 8-án, szóban pedig február 15-én vizsgázhatnak. A hatosztályosok felvételét megelőző beszélgetés várható időpontja: február 16. A speciális angol, német és humán osztályok írásbeli és szóbeli vizsgáit várhatóan március 8-án és 16-án tartják. Jelentkezési határidő: március 1.

Kutyaklub

Munkatársunktól

A téli szünet után ismét munkához lát a Magyarországi Német Juhászok Klub szegedi szervezete. Ma, szombaton reggel 9 órától újra várják a régi és új tagokat Újszegen, a Szőbeszedés utca végén, az árvízi emlékműnél. Az érdeklődők a 30/9456-042-es telefonon szerezhetnek bővebb információt.

Szóbeszédben az egészségügy

Munkatársunktól

Ettől a héttől kezdve egy órával korábban, vasárnap este kilenckor kezdődik a Globe Televízióban a Délmagyarországgal közös közéleti háttérmagazin, a Szőbeszedés. Az adás témája ezúttal az egészségügy finanszírozása lesz, különös tekintettel a gondalkodás és a struktúra átalakításának lehetséges módjaira. A stúdió vendégei: dr. Baráth Lajos, a II-es kórház gazdasági igazgatója és dr. Baradnay Gyula sebész professzor. A műsor házigazdája Arató László, a Délmagyarország újságírója. Az adás alatt hívható telefonszámok: 495-555 és 495-666.

Pesten adták el a szegedi székházat

Gazdacseré: „tetőzik” a gond?

az ingatlant Budapesten adták el.

Hírlik, hogy maga az MSZOSZ is megpróbálkozott először pénzt csinálni az irodaház üzemeltetéséből. Valószínű szüksége is volt rá, hiszen komoly adósságok terhelték a szervezet költségét. Az egykori szegedi apparátus 1996-ra már csak egyetlen emeletre szorult vissza, annak is legfeljebb, ha felét lakták be. Ám nem volt könnyű jól fizető albérlőket találni. A vállalkozók jöttek-mentek, néhány hónapot kifizettek, azután többen „elfelejtették” átutalni az esedékes bérleti díjat. Közben változtathatott az MSZOSZ gazdaságpolitikájára is. Vélhetően dönteni kellett: érdekvédelmet szerveznek vagy gazdálkodnak? Miután az utóbbihoz kevésbé értettek, egyetlen megoldás maradt: megszabadulni az országos ingatlanhálózattól, s a befolyt pénzből tisztázni az adósságokat.

Így került sor arra, hogy vevőt keressenek a szegedi épületre is. Tudomásunk sze-

rint azonban soha, sehol nem hirdették meg a négyszintes ingatlant. Jelentkezők azonban így is akadt: először az OTP Rt. nézte ki a négyszintes építményt – garzonháznak. Az ajánlat, miszerint a banklakásokat alakít ki, majd értékesíti azokat és csak ezután számol el a szakszervezettel, nem nyerte meg az eladó tetőzését. Az ország túlsó szegletéből is akadt volna jelentkező a hasznosításra. Ám az önjelölteknek volt egy közös szépséghibája: szerették volna azonnal birtokba venni a házat és csak azután, részletre kifizetni a teljes vételárát. Így a ház gyakorlatilag önmagát adta volna el, menet közben kitermelve saját árát.

Az MSZOSZ-nek minden bizonnyal gyors szüksége lehetett a pénzre, nem véletlen árulta öt-hat nagyobb székházát szerte az országban, közöttük a budapesti központi épületet is. Ekkor új vevő jelent meg a színen: a budapesti Harris közbe bejegyzett, ám ismert szegedi üzletemberekből álló

csoport. (A Cégbírói iratok szerint a vásárló betéti társaság tagjai Balogh Ferenc és családja.) Az adásvétel megkötése után csak hónapokkal később lehetett hallani arról, hogy az ingatlanhasznosítással is foglalkozó társaság ismét bővítette Szegeden „birodalmát”, ráadásul többen a vételárról is tudni vélték, nem túlzottan magas áron jutott a befektetőcsoport az irodaházhoz.

Más a pletyka és persze más a valóság. A megyei földhivatal – mindenki számára nyilvános – adatai szerint a Szandi Bt. még 1997 októberében megvásárolta az épületet. A csatlót szerződésből az is kiderül, 47 és fél millió forintért, no meg ennek forgalmi adójáért jutottak az irodaházhoz a vásárlók.

Vitkozni persze lehet azon, sok-e vagy kevés egy ekkora ingatlanért ez az ár, ám nem érdemes morfondírozni rajta, hiszen minden annyit ér, amennyiért el lehet adni – tartja az arany szabály. Ráadásul két független szakértőiróval

is felbecsültette az eladó, mennyit is ér az épület. Nos, 45-50 millióra taksálták a szakemberek az árat, amely most a piacon tökéletesen „be is jött.” Hozzá tartozik a képhez, hogy a szocialista építőipar, no meg az eltelt huszonkét esztendő megtette a magáét: a házon ma már szinte semmi sem működik tökéletesen. Nemcsak megcsúszott az épület, de cserére szorulnának a villamosvezetékek, a teljes gépészet és a szigetelés. Így, aki megvásárolta a házat, számíthatott arra, hogy tízmillióért teheti csak rendbe, mielőtt hasznosítani akarja.

Első hallásra meglepő, de a ház alatti telek sorsa sem mindennapi. A szakszervezet ugyan eladta az épületet, de az adásvételi szerződés tanúsága szerint, a földterület csak később kerülhet a vevők birtokába. A telek ugyanis – régi jó szokás szerint – az adásvétel idején még nem volt az eladó tulajdonában így vételi jogot engedményeztek a vevő részére „1826 négyzetméter alapte-

rületű telekingatlan vételére oly módon, hogy a vevő a fenti felépítményre jutó vételár maradvéként megfizetése esetén vételi jogával 1000 forint vételár megfizetésével élhet.”

Ez természetesen csak jelképes összeg lehet egy ekkora portáért. Igaz, ami bejön a réven, az már jócskán elment előre a vámon. Hírlik az is, hogy az MSZOSZ gyakorlatilag egyetlen fillért sem látott már az üzletből. Hiteleinek fejében a budapesti központ ugyanis évekkal ezelőtt több vidéki ingatlanát ajánlotta fel fedezetként. Így került jelzálog a szegedi irodaházra is. Ennek töröltetése vélhetően elvitte a teljes vételárát.

A befektetőcsoportot is megkerestük, vajon milyen üzletet látnak abban, ami az előző tulajdonosnak sem jött be. Az azóta kft.-vé alakult cég azonban nem kívánta nyilvánosságra hozni sem szándékait, sem a tulajdonosi kör összetételét, mondván, ez szigorúan üzleti ügy, ami nem tartozik a nyilvánosságra. Annyit azon-

ban elmondtak, nem jókedvűből építkeznek, azért kell most tetőt húzni az épületre, mert már olyan rossz állapotban volt, hogy folyamatosan beázott a ház.

Így akár még örülhetnek is a város lakók a tulajdonosváltásnak, egy eddig elhanyagolt közösségi épület valódi gazdára talált. A befektetők megjelenésével minden bizonnyal nagyobb esély lesz arra, hogy ne pusztuljon tovább. Az is igaz, a szakszervezeti vagyon rendezése máig nem fejlődött be Szegeden. A szomszédos, Eszperantó utca 5. szám alatti épület sorsa továbbra is a levegőben lóg. Az egykori egyházi tulajdonra a csanádi püspökség elidegenítési tilalmat jegyeztetett be néhány éve. Tavaly májusban már úgy tűnt, megoldódik az épület sorsa: visszakapja az egyház, az itt működő klubok, egyesületek pedig átköltözhetnek az MSZOSZ Kálvária sugárúti épületébe. Akkor a központi költségvetésből 18 millió forintot ígérték a beköltözésre váró épület rendbehozatalára, hogy használható legyen. Az akkor ígért pénzről azóta sem hallott senki...

Rafai Gábor